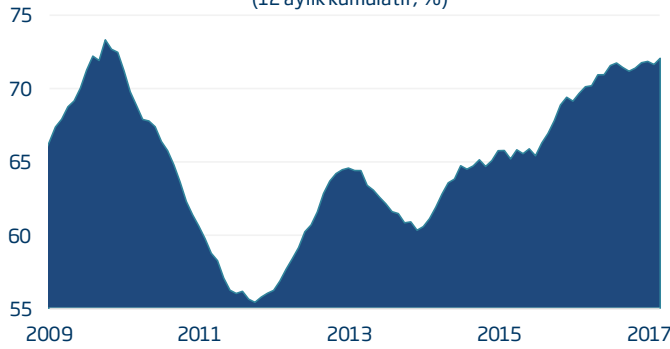

Dış ticaret açığında daralma...

Mart ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %13,6 oranında artmıştır. İthalattaki artış ise bu dönemde %6,9 oranında gerçekleşmiştir. Böylece, Mart ayında dış ticaret açığı 2016'nın aynı ayına kıyasla %10,3 oranında daralmıştır.

2017 yılının ilk çeyreğinde ihracat %9,2 oranında yükselmiş, ithalat da %7,7 oranında artmıştır. İhracattaki artışa rağmen, ithalatın da bu dönemde ivme kazanmasıyla dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı dönemine göre %3,3 oranında genişlemiştir.

12 aylık kümülatif verilere bakıldığında yıllık bazda yaklaşık son 3 yıldır gerileyen ithalatın Mart ayında sınırlı oranda arttığı görülmektedir. Bu gelişmede, emtia fiyatlarındaki düşüş eğiliminin tersine dönmesi ve baz etkisinin azalması belirleyici olmuştur. Bu dönemde ihracattaki artışın son 2 yılı aşkın sürenin en yükseğine ulaşması da dikkat çekmektedir. Böylece ihracatın ithalatı karşılama oranındaki iyileşme devam etmiştir.

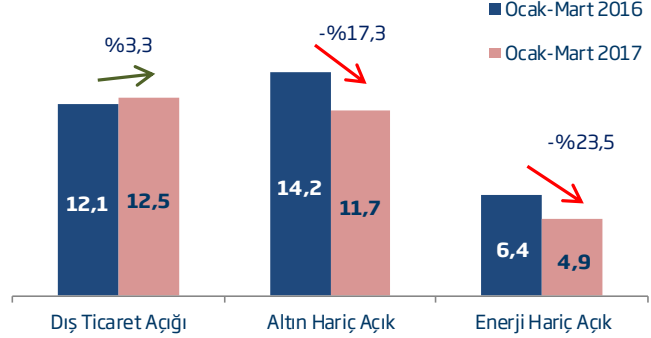
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı
(12 aylık kümülatif, %)**İhracatın lokomotif motorlu kara taşıtları oldu.**

Mart ayında motorlu kara taşıtları ihracatı yıllık bazda %35,6 oranında artarak açık ara en fazla ihracat yapılan fasıl olma özelliğini korumuştur. Bu grupta kaydedilen 602 milyon USD'lik yıllık artış toplam ihracattaki genişlemenin üçte birini oluşturmuştur. Mart ayında demir çelik ihracatının da %78,7 oranında artması dikkat çekmiştir. Öte yanda, altın ihracatının azalması ihracat performansını sınırlandıran bir unsur olmuştur.

Ocak-Mart döneminde motorlu kara taşıtları ile demir çelik ihracatındaki artış, toplam ihracattaki yükselişin yarısından fazlasını oluşturmuştur. Diğer taraftan altın ihracatının 838 milyon USD azalması ihracat artışını 2,4 puan sınırlandırmıştır.

Orta Doğu'ya ihracat %30'un üzerinde arttı.

Ülke gruplarına göre bakıldığında; gerek Mart ayında gerekse

Dış Ticaret
(milyar USD)

Ocak-Mart döneminde Orta Doğu ülkelerine yönelik ihracatın toplam ihracat içindeki payının arttığı görülmektedir. Bu gelişmede Orta Doğu ülkelerine gerçekleştirilen altın ihracatı belirleyici olmuştur. Yılın ilk çeyreğinde Orta Doğu ülkelerine yönelik ihracat geçen yıla kıyasla 2,2 milyar USD artış kaydederken, bu artışın yaklaşık %80'i altın ihracatından kaynaklanmıştır.

İlk çeyrekte AB ülkelerine yapılan ihracattaki artış ise %5,3 ile nispeten düşük oranda gerçekleşmiştir. Bu dönemde İngiltere'ye yapılan ihracattaki %26,9'luk düşüş ön plana çıkmaktadır. Bu gelişmede GBP/USD paritesinin 2017 yılının ilk çeyreğinde yıllık bazda %15'e yakın oranda gerilemesinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Enerji ithalatında artış...

Mart ayında ithalattaki artışta enerji ve altın ithalatı belirleyici olmuştur. Bu dönemde altın ithalatı 1 milyar USD'nin üzerinde artmıştır. Petrol fiyatlarındaki yükseliş paralelinde enerji faturası geçen yılın aynı ayına göre %30'un üzerinde yükselmiştir. Benzer bir görünüm Ocak-Mart döneminde de etkili olmuştur. Rusya, İran ve BAE gibi enerji ve altın ithalatımızda büyük paya sahip olan ülkelere yapılan ithalat hızlı artış sergilemiştir.

Beklentiler...

Emtia fiyatlarının ithalat üzerindeki etkisinin tersine döndüğü mevcut konjunktürde dış ticaret açığında genişleme eğilimi gözlenmektedir. TL'de yaşanan hızlı değer kaybının desteğiyle ihracatın bir miktar toparlanması dış ticaret açığındaki genişleme eğilimini sınırladırsa da, ihracatın olumlu seyrettiği sektörlerde ithal girdi kullanımının yüksek olması önümüzdeki dönemde dış ticaret açığı üzerinde genişleyici yönde ilave baskı yaratabilecektir.

Dış Ticaret Dengesi

(milyar USD)

	Mart		Değişim (%)	Ocak-Mart		Değişim (%)
	2016	2017		2016	2017	
İhracat	12,8	14,5	13,6	34,7	37,9	9,2
İthalat	17,8	19,0	6,9	46,8	50,4	7,7
Dış Ticaret Dengesi	-5,0	-4,5	-10,3	-12,1	-12,5	3,3
Karşılama Oranı (%)	71,8	76,3	-	74,1	75,1	-

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman
eren.demir@isbank.com.tr

Dr. Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman
kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.
gamze.can@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.